

и повинности се имало прѣдъ видъ мѣстожителството имъ, занятieto и народността. Хилендарскитѣ люде, които не живѣли въ задруга, работѣли два деня прѣзъ седмицата, два деня орали прѣзъ есенъта и единъ день прѣзъ пролѣтъта. При това единъ день косили сѣно и единъ день копаяли лозе; и каквото изработвали и покосвали, трѣбвало да прибератъ и наредятъ¹⁴⁷. Дечанскитѣ пѣкъ люде, споредъ тѣхното положение и занятие, били длѣжни да обработватъ и посѣватъ извѣстно опрѣдѣлено пространство манастирска земя, безъ да се има прѣдъ видъ, за колко врѣме тѣ това би изработили¹⁴⁸. Архангеловскитѣ люде се дѣлили на четири класи: сърби, арбанаси, власи и властели.

Сърбитѣ, както се наричатъ земледѣлцитѣ, работѣли на манастира на тѣлка два деня прѣзъ седмицата, каквото имъ заповѣдвалъ манастирскитѣ старѣйшина, орали даромъ нивитѣ и ги посѣвали съ жито, което слѣдъ това събирали, закарвали и изсипвали въ манастирскитѣ житници. Косили сѣно, както било наредено въ Студеница и при това всѣко домакинство давало една овца, тридесетъ снопа ленъ; всѣки ожененъ човѣкъ плащаль по два динара свещенически данѣкъ, закарвалъ дърва за празницитѣ и когато отивалъ въ манастира царѣтъ, или патриархѣтъ¹⁴⁹.

¹⁴⁷ Флоринскій Т. Памятники, 54.

¹⁴⁸ Bogišić V. Pisani zakoni, 21.

¹⁴⁹ Гласник, XV, 305.

„Флоринскій Т. Памятники, 104. „Законъ Сръблъмь: да работаю оу недели два дъни надмищомъ що имъ вели игоумнь, и да ороу бѣдбоу всакога жита и все свръстовавше оусоути, и сѣно цркви да косе колико ѿ трѣбѣ, и виноградъ да тежѣи всакъ по законуу како оу Стоуденици оу светаго Сумеона, и да даѣ стасъ ѿгнетиноу и испорькъ, и льна тридесети повѣсьмь мѣрнихъ, и да даю бирь духовноу наодринцомъ лоукно жита воля два динара, и да носе праздникоу дръва и царевоу приходоу и патриарховоу. такогѣ и о Божики. а Сръдъскаа и Село и Рабча да даю лоучь. а вса горьскаа села и Шикля да стоѣ оу манастири на парамоунѣ колицимъ вели игоумнь“.